

юграфія, яка
ієності люди-
воєї праці ав-
ієна тими, що
или устав, по-

тя» (Кіцмань),

иног і В. Радкевич
(Польща, 2013 р.).

СЛОВО ПРО КОЛЕГУ

Про велич “я-концепції” тендітної людської душі мого побратима

Віце-президент Російської академії освіти В.П. Борисенков запрошує до виступу у перемовненому палаці культури Московського державного університету імені Михайла Ломоносова Георгія Філіпчука. Звертаючись до професорів і студентів, зарубіжних учасників наукової конференції, організованої Міжнародною академією імені Я.А.Коменського, *ведучий просить Георгія Георгійовича сказати слово українською мовою* на честь присутнього в залі українця, ректора університету, професора В.А.Садовничого. “Не хвилюйтеся, – каже ведучий, – я також не вивчав української мови. Але я знаю, що у викопанні професора Філіпчука ви всі переконаєтесь, наскільки українська мова близька і прекрасна”. Через двадцять хвилин, після наукового повідомлення українською мовою про взаємодію слов’янських культур, зал, стоячи, вітав промовця. Я був присутнім і радісно аплодував.

Ораторські здібності Георгія Філіпчука від Бога. Він уперше здивував мене ними, виступаючи на колєгії Міністерства народної освіти України більше двадцяти років тому, коли виконував обов’язки заступника завідуючого облвно Чернівецької області. А потім я слухав його із великим задоволенням як завідуючого обласним відділом народної освіти, як депутата Верховної Ради України, як Міністра природних ресурсів України, як науковця. Його ораторські здібності завжди тримаються на глибокому змісті його інтелекту й логіки, його естетичних емоцій і почуттів, його волі, його зразкової моральної поведінкової активності. Це важливі складові психологічної “Я-концепції” (теорії і практики самого чи самої себе) кожної особисті. У Георгія вони величні, гуманістичні і, як правило, для Вітчизни, для народу, для конкретної людини, для їх благополуччя.

Так сталося, що я став супровідником наукового поступу Георгія Філіпчука. Головував на засіданні ради зі захисту ним докторської дисертації. Блискучий захист! Такий раз побачиш і почувеш – залишиться довічно в пам'яті як зразок для наслідування. Більше б таких зразків! Голосував за нього при виборах у дійсні члени Академії педагогічних наук України, куди він був обраний одноголосно. Більше б таких академіків!

Пишу про нього у батьковій хаті на Чернігівщині (в Ніжинському районі, с. Пашківка), куди шойно повернувся після поїздки до Чернівців. Був запрошений Георгієм і його дружиною Наталією для відкриття центрів педагогічної майстерності Національної академії педагогічних наук України в його альма-матер – Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (історичний факультет) і в загальноосвітній школі № 1 Чернівецької міської ради, якій виповнилося 205 років із дня заснування.

Фантастична поїздка! Водієм авто були сам професор, академік Георгій Георгієвич Філіпчук. Я – водій авто із 40-річним стажем. Але такого вправного і ніжного керування автомобілем я ще у своєму житті не відчував. У цьому – велика ніжність його душі й неповторна людськість його характеру. Таким я його знаю впродовж багаторічного знайомства. Такий він у ставленні до своїх двох дорослих синів і внука, хоч зовнішньо грає роль суворого батька й діда. Такий він у ставленні до дружини, хоч зовнішньо грає роль незалежного, рішучого й остаточного. Такий він у ставленні до дорогої йому людини – тітки Олександри Георгіївни, яка в роки раннього його сирітства замінила маму.

У Чернівцях я працював один день, спочатку в університеті, а потім у гімназії. Георгій поїхав у село Киселів Кіцманського району, за 40 км. від обласного центру, до тітки Олександри, а ми з його дружиною, кандидатом педагогічних наук, старшим науковим співробітником Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Наталією Олександрівною виконували обов'язки організаторів центрів педагогічної майстерності – двадцять сьомого й двадцять восьмого. Стільки їх в Україні у

агорах

школах і вузах. Приємно було відчувати, що Георгій Георгієвич користується непересічним авторитетом, наче б то він живе й працює в Чернівцях, а не в столиці: у ректора університету, професора Мельничука С.В.; у завідувача кафедри педагогіки та методики початкової освіти, доктора психологічних наук, професора Іванчук М.Г.; у працівників департаменту освіти і науки, Інституту післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області та ін. Усі вони тепло про нього згадували, передаючи вітання. Виходить, не порвав з Малою Батьківщиною, живе нею й допомагає їй у різні часи.

І П В 2 X
росіз із

Після прилюдного підписання угоди про співробітництво з Національною академією педагогічних наук, мені надали слово на науковій конференції "Проблеми підготовки сучасного вчителя: психолого-педагогічний аспект". Перед професорами й студентами, викладачами університетського педагогічного коледжу й вчителями, у прекрасній і знаменитій актовій залі університету мені виступати було легко й невимушено. Сприяв мені могутній авторитет Георгія Георгієвича Філіпчука.

Ще приємніше мені було почути добре слово про Г.Г.Філіпчука з вуст учителів школи 1-111 ступені № 1 Чернівецької міської ради, як про прекрасного вчителя, методиста, реформатора освіти в часи його завідування обласним відділом народної освіти. Відвідуючи школи, він давав показові уроки, завжди допомагав вчителям пізнати утаємниченості педагогічної майстерності, брав безпосередню участь у підготовці шкільних методистів на університетських курсах і в Інституті післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області. На це звернули увагу директор школи Марія Галузинська, працівники відділів освіти і науки міського і обласного департаментів освіти, вчителі.

Кіцманський район Буковини дав Україні й світові багатьох талановитих людей, які гідно презентують історію і культуру свого краю. Села в районі нерідко торкаються хатами. Ця чудова земля народжувала, виховувала, навчала, напувала творчістю багатьох відомих світові українців: просвітників свого народу Григорія і Сидора Воробкевичів, видатних митців Володимира Івасюка й Івана Миколайчука, знаних співаків Ореста Руснака

(«український Карузо») й Дмитра Гнатюка, відомого світові художника Василя Курилика та ін. Упевнений, в осередок знаменитостей людське всезагальне віче краю внесе й славного своїми творчими здобутками вченого-педагога-академіка, політичного діяча і культуролога, філософа й оратора, історика й любомудра, мого побратима й товариша, Людину з Великої букви, Георгія Філіпчука.

Іван ЗЯЗЮН,
доктор філософських наук, професор, дійсний член
НАПН України, перший Міністр освіти незалежної України

9 листопада, 2013 року